

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17 i 68/18) te članka 58. Statuta Osnovne škole Vela Luka nakon provedene rasprave na učiteljskom vijeću, vijeću roditelja i vijeću učenika Školski odbor Osnovne škole Vela Luka na 4. sjednici održanoj dana 17. svibnja 2021. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRASOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI VELA LUKA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom odlukom utvrđuje se etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Vela Luka (u daljem tekstu: Škola).

Članak 2.

Ovim etičkim kodeksom uređuju se pravila primjerenog ponašanja neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti utemeljena na Ustavu Republike Hrvatske, zakonima, provedbenim propisima i pedagoškom standardu osnovnog školstva.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti, odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima i skrbnicima, odnos učitelja i stručnih suradnika međusobno, prema strankama i drugim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, odgovornost prema Školi i druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno-obrazovnom radu, te posljedice kršenja ovog Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Izrazi u etičkom kodeksu navedeni su u muškom rodu, neutralni su i odnose se na sve osobe: muškog i ženskog spola.

Etički kodeks odnosi se na svaku osobu koja u Školi radi prema ugovoru o radu, ugovoru o djelu, ugovoru o volonterskom radu i ugovoru o volontiranju (u daljem tekstu: zaposlenik) i učenike Škole.

Članak 4.

Svrha donošenja ovoga Etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu učiteljsku djelatnost u najširem smislu. Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog i poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.

Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih učitelja i zaposlenika Škole kao i svih tijela koje se formiraju u školi.

Etički kodeks ima zadaću štititi zaposlenike Škole od neprofesionalnog javnog mnjenja i neopravdanih optužbi. On ukazuje na autonomiju Škole i mogućnost samoregulacije.

Radi ostvarenja cilja iz st.1. ovog članka tijelo odnosno etičko povjerenstvo daje svoje mišljenje o ostvarivanju etičkih načela i standarda u Školi, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzima druge radnje i obavlja druge djelatnosti predviđene ovim etičkim kodeksom.

Postupci predviđeni ovim etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternative za građanske, kaznene , upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Škole.

Ako u skladu sa Statutom Škole povreda etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost osobe koja ju je počinila, općim aktima Škole može se odrediti u kojim će slučajevima u stegovnom postupku obvezno zatražiti mišljenje etičkog povjerenstva.

Mišljenje dano u postupku uređenom etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju etičkog kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u Školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

Članak 5.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od zaposlenika škole.

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA PONAŠANJA U CJELINI

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

Načelo poštivanja propisa i pravnog poretku Republike Hrvatske

Članak 7.

Zaposlenik škole treba poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Članak 8.

Zaposlenik škole treba poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima je u doticaju prigodom obavljanja poslova.

Zaposlenik škole ima pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima je u doticaju.

Načelo zabrane diskriminacije

Članak 9.

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 10.

Zaposlenik škole i učenik trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zloporabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju osobne interese prepostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Članak 11.

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

Načelo sudjelovanja u društvenim procesima

Članak 12.

Zaposlenik škole se treba organizirano uključiti u društvene procese, sudjelovati u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utjecati na pozitivne promjene u društvu.

Načelo profesionalnosti

Zaposlenik škole, a osobito učitelj i stručni suradnik treba prema obilježjima svoje struke odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Načelo slobode mišljenja i izražavanja

Članak 14.

U svim područjima života i rada u Školi se potiče i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

Načelo razvoja osobnih mogućnosti

Članak 15.

Svakom zaposleniku škole jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

Članak 16.

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

III. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija

Članak 17.

U skladu s načelima iz ovoga Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadatka. Odnos prema sredini u kojoj se djeluje na odgojno obrazovnoj razini od strane svih subjekata uključenih u dotičan proces, trebao bi zajednički promicati humane odnose i demokratska načela

Uznemirivanje

Članak 18.

Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između svih djelatnika Škole.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje.

Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između zaposlenika škole koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti, te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između zaposlenika škole mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između zaposlenika škole koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio zaposlenik škole. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Članak 19.

Svi zaposlenici škole trebaju biti objektivni, moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi, te stoga ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti

IV .ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 20.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijanog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 21.

Učitelji i stručni suradnici trebaju osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja područja ili predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar odgojno obrazovnog programa Škole, te nastojati da učenici što djelotvornije postignu ciljeve predmeta ili područja koje predaju.

Članak 22.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja skладa misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima. Učitelji i stručni suradnici trebaju nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanja na učenike iz svojega područja ili predmeta. Trebaju obrađivati teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima.

Članak 23.

Kod učenika treba pridonositi intelektualnom razvoju unutar predmeta ili područja u kojem se nastava obavlja, poticati aktivnost učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje, te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja, te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 24.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određenim učenicima davala prednost, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore. Treba osigurati transparentnost i javnost te objektivnost ocjenjivanja, odnosno objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja i poštujući njihovu osobnost.

Nadalje treba osigurati učenicima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno.

Članak 25.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika.

Učitelji uzimaju u obzir mišljenje i ocjene učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnog procesa.

Članak 26.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povjesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 27.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljubju.

Članak 28.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika, te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni iz razloga što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju škole.

Članak 29.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 30.

U obavljanju odgojno obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

V. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA I SKRBNICIMA

Članak 31.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbcnicima učenika.

Članak 32.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbcnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranim za razgovor.

U službenoj komunikaciji s roditeljima i skrbcnicima zaposlenik škole se treba služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.

Posebnu pozornost zaposlenik škole treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

Članak 33.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbcnicima treba biti tolerantan uz uvažavanje mišljenja roditelja ili skrbcnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

VI. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 34.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Učitelj i stručni suradnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih. Svoje mišljenje o stručnim pitanjima treba izreći javno ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 35.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te, profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 36.

Učitelji i stručni suradnici dužni su uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole. Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 37.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 38.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima Škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

VII. ODGOVORNOST PREMA ŠKOLI

Članak 39.

Profesionalne djelatnosti svih zaposlenih u Školi trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju njenih zadataka.

Zaposlenici Škole trebaju se brinuti o dobru i interesima tolerancije, te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima. U tom smislu ne odobrava se:

1. Namjerno ometanje djelatnosti Škole
2. Nesavjestan odnos spram imovine Škole, te onemogućivanje ili otežavanje ostalim zaposlenicima škole da se koriste tom imovinom
3. Upotreba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanškolske svrhe bez posebnog odobrenja
4. Poticanje drugih zaposlenika škole u nepoštovanju školskih pravila
5. Namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta škole radi stjecanja osobne koristi
6. Korištenje imenom ili logotipom škole za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam školskog autoriteta

VIII. JAVNO NASTUPANJE ZAPOSLENIKA ŠKOLE

Članak 40.

Školska tijela trebaju poticati zaposlenike škole na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenja svojih gledišta.

Članak 41.

Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, zaposlenik škole može iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima zaposlenik škole ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, zaposlenik škole je dužan naglasiti da iznosi osobno gledište.

IX. OSTALE ODREDBE

Članak 42.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan.
Svaki učitelj i stručni suradnik mora dolaziti na posao pristojno i prikladno obučeni, čuvajući tako svoj osobni ugled, ugled profesije i škole.

Članak 43.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjereno i dostojanstvenim ponašanjem.

X. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 44.

Za praćenje primjene odredaba etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz etičkog kodeksa u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Članak 45.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj prema prijedlogu učiteljskog vijeća.
Mandat etičkog povjerenstva je dvije godine.

Članak 46.

Pitanja iz svoje nadležnosti etičko povjerenstvo rješava zaključkom.

Zaključak iz stavka 1. ovoga članka etičko povjerenstvo donosi jednoglasno.

Članak 47.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Način rada etičkog povjerenstva uređuje se poslovnikom.

XI. PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREDBA ETIČKOG KODEKSA

Članak 48.

Zaposlenik škole, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu.

Pritužba se može podnijeti u pisanim obliku ili u zapisnik u tajništvu Škole.

Članak 49.

Pritužba iz članka 48. mora sadržavati podatke:

1. o opisu činjeničnog stanja
2. o odredbama etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijedene.

Članak 50.

Pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanim oblicima dostaviti podnositelju u roku do 30 dana od dana primitka pritužbe.

XII. UPOZNAVANJE NOVIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Članak 51.

Ravnatelj Škole ili radnik kojega ravnatelj ovlasti, dužan je svaku osobu s kojom je sklopljen ugovor iz članka 3. ove odluke, upoznati s odredbama ovoga etičkog kodeksa prije početka rada u Školi.

XIII. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 52.

Ovaj etički kodeks ističe se u zbornici Škole.

XIV. STUPANJE NA SNAGU

Članak 53.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti prestaje važiti Odluka o etičkom kodeksu neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti od 30. rujna 2009.godine.

Članak 54.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči.

Ovaj Etički kodeks objavljen je i stupio je na snagu dana 17. svibnja 2021.g.

Predsjednica
Školskog odbora

Mirela Maričić

Ravnateljica

Lucijana Mirošević

Klasa: 602-01/21-01/99
Ur.broj: 2117-01/21-1
U Veloj Luci, 17. svibnja 2021.g.